

ZŠ a MŠ Zdislavice
257 64 Zdislavice 100
Tel. 317851269; E - zsams@zdislavice.cz
SVP pro ŠD

ŠVP ŠD při Základní škole a mateřské škole ve Zdislavicích

„Kdo si hraje, nezlobí!“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA

ZDISLAVICE

ZŠ a MŠ Zdislavice
Zdislavice 100
257 64 Zdislavice

Č. j. 213/2012 aktualizovaná verze; zpracovala: Mgr. Hana Kubálková

1. Identifikační údaje

Školní družina tvoří se školou jednu právnickou osobu, proto jsou tyto údaje součástí ŠVP pro základní vzdělávání ZDISLAV.

2. Konkrétní cíle vzdělávání

Rámcový vzdělávací plán ŠD vychází a čerpá z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, kde se usiluje o naplnění těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní vzdělávání
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a k přírodě
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám
- učit je žít s ostatními lidmi

Konkrétní cíle ŠD:

- prožívat při činnostech radostné chvíle, jistotu a bezpečí
- učit žáky osvojovat si základy slušného chování při stolování

- nabízet různé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým žákům
- vytvářet podmínky pro odpočinek a relaxaci
- rozvíjet spolupráci s rodiči žáků

3. Délka a časový plán vzdělávání

Školní družina zahrnuje ve svém vzdělávacím cyklu plán vzdělávání žáků 1. stupně, výjimečně 2.stupně na jeden školní rok, tj. na dobu 10 měsíců. Plán ŠD je postaven tak, aby činnost korespondovala s ročním obdobím. Činnost ŠD není plánována pro určitou věkovou kategorii, ale vybírá se taková, aby byla vhodná pro všechny.

Provoz školní družiny začíná zpravidla v 6,55 hod příchodem žáků a končí v 15,30 hod. Denní časový plán je přizpůsoben odchodu žáků ze školní družiny. Podmínky pro příchod a odchod žáků jsou uvedeny ve vnitřním řádu školní družiny.

4. Formy vzdělávání

Školní družina organizuje různé činnosti, základním prostředkem je především hra.

1) Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost

Zahrnuje každodenní činnost ŠD/Týdenní skladba/ a činnost zájmových útvarů
/Záznamy o činnosti/:

- výtvarná a pracovní činnost
- sportovní činnosti
- přírodovědná činnost
- dramatická výchova
- hudební výchova
- rekreační činnosti
- odpočinkové činnosti
- příprava na vyučování

Při školní družině mohou pracovat zájmové útvary.

2) Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost

Zahrnuje mimořádné akce, osvětovou činnost, individuální práci s nadanými žáky, s integrovanými žáky, nabízí spontánní činnosti. Příležitostná činnost není součástí týdenní skladby činností, je uváděna v ročním, měsíčním plánu školy.

5. Obsah vzdělávání

Navazuje na ŠVP a vychází z něj.
Vzdělávací oblasti ZV jsou:

Člověk a jeho svět
Jazyk a jazyková komunikace
Informační a komunikační technologie
Člověk a společnost
Člověk a příroda
Člověk a kultura
Člověk a zdraví
Člověk a svět práce
Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

V rámci pedagogického procesu se školní družina zaměřuje na rozvoj těchto klíčových kompetencí:

kompetence k učení: poznává smysl a cíl učení, podílí se na plánování, řízení a organizování vlastního učení, vyhledává potřebné informace, klade si své cíle, dokáže hodnotit své výsledky, využívá různé informační zdroje

kompetence k řešení problému: dokáže samostatně řešit problém nebo požádat o pomoc, nenechá se odradit případným nezdarem, všímá si problémů druhých, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodování

kompetence komunikativní: dítě vyjadřuje svoje pocity, umí komunikovat, zpracovává a reprodukuje jednoduché texty, formuje své myšlenky srozumitelně, souvisle a kultivovaně, účastní se diskuzí, vede dialog, nebojí se vyjádřit vlastní názor

kompetence sociální a personální: využívá zkušeností jiných lidí, přijímá hodnocení svých výsledků, pečuje o své duševní a psychické zdraví, uznává autoritu, umí pracovat v kolektivu, přijímá hodnocení výsledků, rady a kritiku, podporuje mezilidské vztahy

kompetence pracovní: dítě se připravuje na budoucnost v oblasti vzdělání, dovednosti a zručnosti, podněcuje týmovou práci vlastními návrhy, přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly

kompetence občanské: uvědomuje si práva svá i ostatních, respektuje druhé, odlišnosti u druhých, je ohleduplný k přírodě, chápe a vnímá tradici, historii a kulturu

6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní družina respektuje individualitu každého žáka, snaží se vytvořit přiměřené prostředí a podmínky pro jeho rozvoj. Při výběru činností, při motivování a hodnocení je brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby.

- Pro žáky s psychickými, fyzickými či kombinovanými vadami je školní družina schopna:
- v personální oblasti zajistit proškolení vychovatelky a dostatečné personální aktivity
  - v technické oblasti eliminovat situace, v nichž by došlo ke zranění žáka
  - v materiální oblasti zajistit speciální a didaktické pomůcky
  - v organizační oblasti spolupracovat s rodiči, s PPP

Budovy, v nichž se nachází školní družina, nejsou bezbariérová, proto není ŠD schopna zajistit prostředí pro děti s poruchami hybnosti.

V ŠD jsou vytvářeny i podmínky pro nadané žáky – jsou zařazovány aktivity na podporu tvořivosti, spolupráce, doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu. Je zajištěna odborná připravenost pedagogických pracovníků.

7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

Školní družina je určena pro žáky základní školy, kteří navštěvují 1.- 5.ročník, výjimečně i 2. stupeň základní školy. Žák je přijatý do ŠD na základě závazné písemné přihlášky – zápisního lístku, a to vždy jen na jeden školní rok.

Školní družina se naplňuje do počtu 50 žáků a žáci pracují ve dvou odděleních pod vedením dvou vychovatelek. Po dobu podzimních, zimních, pololetních nebo jarních prázdnin se v případě nezájmu rodičů a po projednání s ředitelem školy činnost školní družiny přerušuje.

Školní družina může nabídnout kroužky. Do nich docházejí jak děti zapsané do ŠD, tak další zájemci. Zájmová činnost ve školní družině je poskytována po celou dobu školního roku.

8. Popis materiálních podmínek

Školní družina pracuje při ZŠ a MŠ Zdislavice. Je umístěna v hlavní i vedlejší budově, v níž se nachází i školní kuchyně a jídelna. Jedna herna je zřízena v přízemí vedlejší budovy, jedna herna je v hlavní budově. Obě místnosti jsou vybaveny relaxačními koberci, audiovizuální technikou, nástěnkami s výrobky a výkresy žáků, stolními hrami, stavebnicemi, hračkami, knihami. Vybavení ŠD je neustále obměňováno a doplňováno.

K dispozici jsou družině i školní dvorek s lavičkami a basketbalovým košem, hřiště, tělocvična, počítačová učebna. Od školního roku 2012/2013 může družina využívat i žakovskou knihovnu s čítárnou. Šatny a sociální zařízení má družina společně se ZŠ.

9. Popis personálních podmínek

Pedagogický provoz ŠD zajišťují dvě vychovatelky, jedna s krátkodobou praxí a jedna se začínající praxí. Jejich prioritami jsou především výtvarná výchova, práce s netradičními materiály a ruční práce, sport. Povinností a hlavně snahou každé z nich je dále se vzdělávat v akreditovaných kurzech i samostudiem.

10. Profil vychovatelky:

- má vysokou míru empatie
- vytváří příznivé sociální klima
- zná a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku dětí
- má organizační schopnosti, organizuje pestrou rekreační zájmovou činnost
- vzbuzuje zájem o činnost, podporuje sebevědomí, rozvíjí pozitivní stránky osobnosti
- má právní vědomí
- zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

11. Popis ekonomických podmínek

Viz Výroční zpráva školy - Zpráva o hospodaření školy

12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni dobře cítili. Podporuje dobré vztahy mezi žáky, zaměstnanci a rodiči, ale i širokou veřejností.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví:

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání - činnosti odpovídající věku dítěte
- stravovací návyky a pitný režim- hygiena a kultura stolování, pitný režim
- zdravé prostředí – podle platných norem
- bezpečné pomůcky – věkově přiměřené pomůcky
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací
- označení nebezpečných předmětů – provozní řády využívaných prostor
- bezpečnost silničního provozu – poučení o BOZP
- dostupnost prostředků první pomoci – lékárnička PP
- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – otevřenost, komunikace, úcta, tolerance, empatie, pomoc druhému
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – respektování individuality dětí
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spoluúčast na životě zařízení – společné plánování činností
- včasná informovanost – informace dětí i zákonných zástupců o činnostech v ŠD

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných školní družinou je zajištěna:

- vnitřním řádem školy
- vnitřním řádem školní družiny
- vnitřními řády specializovaných učeben

Žáci se vždy řídí pokyny pedagogického pracovníka.

13. Zveřejnění školního vzdělávacího plánu ŠD

- veřejně přístupná nástěnka
- webové stránky školy
- možnost nahlížení a pořizování opisů a výpisů

14. Stanovení obsahu a časového plánu v činnosti ŠD

Každoroční celodružinové činnosti jsou zpracovány v plánu, který je rozvržen do 3 bloků na 3 roční období: Barvy podzimu, Zimní království, Jarní radovánky.

Akce:	Časový plán
1. Barvy podzimu	
- výtvarné soutěže - Sluníčko, Informatorium, Kreativní Amos a jiné	září - listopad
- projekt Evropský den jazyků	září
- souznění s přírodou - živá, neživá příroda (sběr barevných listů, přírodnin pro výtvarnou a pracovní činnost, sběr žaludů, šípků pro zimní krmení zvěře)	říjen
- drakiáda	říjen
- zvířata kolem nás	listopad
2. Zimní království	
- Školou chodí Mikuláš	prosinec
- výtvarné soutěže - Sluníčko, Informatorium, Kreativní Amos a jiné	prosinec
- Vánoční zpívání	prosinec
- Štědrý den v ŠD	prosinec
- krmení lesní zvěře a ptáků	leden
- dárek k zápisu do 1.třídy	leden
- hry na sněhu, soutěž O nejhezčího, nejhezčí (sněhulák, stavba, zvíře ze sněhu)	leden - únor
- karneval	únor
- výtvarná soutěž Zvířata v ZOO	únor
3. Jarní radovánky	
- návštěva knihovny	březen
- výtvarné soutěže	březen - červen
- soutěž o knihách ve spolupráci s 1.stupněm	březen

- velikonoční výstava, výzdoba školní družiny	březen - duben
- soutěž O nejhezčí velikonoční vajíčko	březen - duben
- Bezpečně do školy, u školy	duben
- slet čarodějnic	duben
- toulky jarní přírodou	březen - duben
- soutěže Cesta kolem světa (koloběžka, kolo, stolní hry)	duben
- zpívánky	duben
- přání pro maminky	květen
- hledání Zdislavického pokladu	květen
- soutěže Hrátky s vodou	květen
- Mezinárodní den dětí - taneční soutěž, hry pro děti	červen
- sportovní den	červen
- rozloučení se školním rokem	červen

Každý nový školní rok je ve znamení určitého tematického zaměření, např. sportovního, výtvarného. Tematický plán je uložen v ředitelně školy

Náměty činností zařazených do jednotlivých pravidelných činností:

Odpočinková činnost :

pravidla bezpečnosti, pravidla slušného chování, zdravení, poděkování, komunikace mezi dětmi, společenské a stolní hry, stavebnice, četba pohádek, vyprávění zážitků, umět si vybrat činnost, přizpůsobit se ostatním, seznámit se se ZŠ, ŠD, okolím školy, hřištěm, tělocvičnou, hygiena rukou a oděvu, stolování, seznámení se spolužáky, volné kreslení

Tělovýchovná činnost:

orientace v prostředí, v prostoru, pravidla bezpečnosti, her, soutěživé a závodivé hry, rozvoj individuálních schopností a dovedností, první pomoc, pravidla silničního provozu pro chodce i pro jízdu na kole, hry s míčem, stolní tenis, fotbal, vybíjená, mezilidské vztahy, pomoc druhým

Přírodovědná činnost:

orientace v přírodě, projekty, vycházky do přírody, cit pro okolní krajinu, pravidla chování v přírodě, barvy přírody, soutěže a kvízy s přírodovědným zaměřením, hádanky, encyklopedie, video

Výtvarná činnost:

účast v soutěžích, volné kreslení, různé výtvarné techniky, úklid pomůcek a svého pracovního místa, vyjadřování zážitků, podnětů kolem sebe, působení rodiny, školy, malování dle předloh

Hudební a dramatická činnost:

cit pro tón, radost ze zpěvu, instrumentální činnosti, hudební a dramatické vyjádření hudby, soutěže ve zpěvu, hudební hádanky, dramatizace pohádky, poznávání hudebních nástrojů, poslech CD

Pracovní činnost:

práce s různými materiály, stříhání, šití, navlékání, bezpečnost při činnostech, pravidla pro spolupráci, pro práci s různým nářadím, náčiním, úklid svého pracovního místa, oděvu, hygiena rukou, úklid celé místnosti, stavebnice

Rekreační činnost:

čtení na pokračování, hlasité čtení, soutěže v počítání, křížovky, používání map, knih, počítačů, hodin, barevných kříd, pastelek seznamování s lidovými hrami a tradicemi, které se vážou k ročním obdobím, doplňovačky v časopise Sluníčko, zábavné hry

Příprava na vyučování:

procvičování čtení, vyhledávání v textu, procvičování učiva formou her

15. Pedagogika volného času

Školní družina je garantem organizace volnočasových aktivit žáků. Každý nový školní rok se představí nabídka kroužků, které v rámci ŠD mohou žáci navštěvovat. Nabídka vychází z personálních možností pedagogů případně rodičovské veřejnosti. Kroužky jsou zaměřeny tak, aby pokryly co nejvíce oblastí zájmů žáků. Převážná část kroužků je organizována pro I. stupeň, v případě zájmu se v menší míře nabízí i aktivity pro II. stupeň.

Zájmové útvary v rámci ŠD:

- cílová skupina: žáci I. stupně
- výchovně vzdělávací cíle: podle zaměření kroužku
- obsah činnosti: podle zaměření kroužku

16. Závěr

Školní družina tvoří nedílnou součást školy. Akce ŠD jsou propojeny s některými aktivitami školy. Pedagogové pracují koordinovaně. V případě potřeby se upřesňují jednotlivé akce, na problematiku výuky se reaguje i v pravidelných činnostech.